

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ZA 2014. GODINU
I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

VODOVOD A.D. BANJA LUKA

MART 2015. GODINE

Kopija broj: 1

S A D R Ž A J

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	3
BILANS USPJEHA	6
IZVJEŠTAJ O OSTALIM DOBICIMA I GUBICIMA PERIODA.....	7
BILANS STANJA	8
BILANS TOKOVA GOTOVINE	9
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	10
1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU.....	11
2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	11
3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	12
4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE	18
5. PRIHODI OD PRODAJE UČINAKA	20
6. PRIHODI OD AKTIVIRANJA ILI POTROŠNJE ROBE I UČINAKA	20
7. TROŠKOVI MATERIJALA	20
8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI.....	21
9. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	21
10. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA.....	21
11. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	22
12. FINANSIJSKI RASHODI.....	22
13. POREZ NA DOBIT	22
14. ZARADA PO AKCIJI.....	23
16. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA.....	24
17. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	24
18. ZALIHE I DAŦI AVANSI	25
19. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	25
20. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	25
21. GOTOVINA I GOTOVINSKI EK-VIVALENTI.....	26
22. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	26
23. OSNOVNI KAPITAL	27
24. DUGOROČNA REZERVISANJA	27
25. DUGOROČNI KREDITI	28
26. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE.....	29
27. OBAVEZE IZ POSLOVANJA.....	29
28. OBAVEZE ZA ZARADE I NAKNADE ZARADA.....	29
30. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA.....	30
31. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA.....	34
32. POTENCIJALNE OBAVEZE	34
33. PREUZETE OBAVEZE	35

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima privrednog društva „Vodovod“ a.d. Banja Luka

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Akcionarskog društva „Vodovod“ a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2014. godine i bilans uspjeha, izvještaj o ostalim dobitima i gubicima perioda, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, kao i za takve interne kontrole za koje rukovodstvo utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed pronevjere ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih principa i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija podrazumijeva primjenu postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Izabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed pronevjere ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja, u cilju kreiranja adekvatnih revizijskih postupaka u datim okolnostima, ali ne za potrebe izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnov za izražavanje našeg mišljenja.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (NASTAVAK)

Akcionarima privrednog društva „Vodovod“ a.d. Banja Luka (nastavak)

Mišljenje

Po našem mišljenju finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2014. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Skretanje pažnje

Srećemo pažnju na napomenu 33 uz finansijske izvještaje u kojoj je objelodanjeno da je dana 10. juna 2011. godine Društvo potpisalo Ugovor o definisanju načina prikupljanja sredstava od naplate vode i kanalizacije za odvođenje otpadnih voda za otplatu kredita odobrenog Gradu Banja Luka. Namjenski kredit je odobren Gradu Banja Luka od strane Kreditnog zavoda za obnovu, Frankfurt, Njemačka („KfW“) u iznosu od 10.000.000 EUR za finansiranje projekta „Gradski sistem vodosnabdijevanja i odvođenje otpadnih voda u Gradu Banja Luci“ potpisanog 10. marta 2011. godine između Vlade Republike Srpske – Ministarstvo finansija i Grada Banja Luka. Kreditnim sredstvima zadužen je Grad Banja Luka na period od 14 godina (uz grejs period od 3 godine i kamatnu stopu od 2,7% godišnje. Sredstva za vraćanje navedenog kredita uzetog od strane Grada Banja Luka Društvo će prikupljati kroz naplatu svojih prihoda jer je prethodno Grad Banja Luka Društvo odobrio povećanje cijene usluga kako bi se obezbijedila sredstva za vraćanje navedenog kredita. U skladu sa Ugovorom, Društvo ima obavezu da svakodnevno od 1. januara 2013. godine vrši automatski transfer dijela prikupljenih novčanih sredstava sa posebnog računa u iznosu od 35% od dnevnog priliva (naplata od kupaca iz kategorija individualne potrošnje i kućnih savjeta) na račun Grada Banja Luka, a u cilju pravovremenog obezbjeđenja novčanih sredstava za vraćanje navedenog kredita KfW-u od strane Grada Banja Luka. Navedeni transfer prikupljenih novčanih sredstava Društvo evidentira kao finansijski rashod.

Dana 4. jula 2006. godine usvojen je Zakon o utvrđivanju i prenosu prava raspolaganja imovinom na jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik RS“ broj 70/06, u daljem tekstu „Zakon“) kojim je definisano preuzimanje i predaja određene imovine, na kojoj je titular Republika Srpska, u posjed jedinica lokalne samouprave. U skladu sa članom 6. ovog Zakona, takvu imovinu čini i komunalna infrastruktura, i to: vodovod (objekti koji služe za proizvodnju i isporuku vode i vodovodna mreža do mjernog instrumenta, uključujući i mjerni instrument) i kanalizacija (kanalizaciona mreža do zajedničkog priključka), pri čemu ovim nepokretnostima upravlja nadležni organ jedinica lokalne samouprave. Do datuma izdavanja ovih finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva nije obavješteno o provođenju bilo kakvih aktivnosti od strane Grada Banja Luka u smislu primjene odredaba ovog Zakona, niti je u mogućnosti da procjeni potencijalne efekte na finansijske izvještaje Društva u narednim obračunskim periodima.

Po ovim pitanjima nije izražena rezerva u našem mišljenju.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (NASTAVAK)

Akcionarima privrednog društva „Vodovod“ a.d. Banja Luka (nastavak)

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Društva za godinu koja se završava dana 31. decembra 2013. godine su bili revidirani od strane drugog revizora u čijem je izvještaju od 9. maja 2014. godine izraženo mišljenje sa rezervom na te finansijske izvještaje u vezi vrednovanja nematerijalnih ulaganja.

Banja Luka, 31. mart 2015. godine

CONFIDA REVIZIJA BANJA LUKA d.o.o.

Slavica Praštalo
Ovlašćeni revizor

BILANS USPJEHA
ZA PERIOD 01.01. - 31.12.2014. GODINE

Bilansne pozicije	Napomene	2014. u KM	2013. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje učinaka	5	14.887.187	14.112.066
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	6	1.793.862	809.715
Ostali poslovni prihodi		188.527	355.842
		<u>16.869.576</u>	<u>15.277.623</u>
Poslovni rashodi			
Troškovi materijala	7	2.797.725	2.729.118
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	8	8.070.062	7.957.443
Troškovi proizvodnih usluga	9	564.105	591.781
Troškovi amortizacije i rezervisanja	10	2.197.067	2.711.808
Nematerijalni troškovi	11	822.139	895.987
Troškovi poreza		32.531	28.887
Troškovi doprinosa		90.893	6.096
		<u>14.574.522</u>	<u>14.921.120</u>
Poslovni dobitak		2.295.054	356.503
Finansijski prihodi		329.322	700.696
Finansijski rashodi	12	2.505.826	2.096.919
Ostali prihodi		118.940	239.791
Ostali rashodi		207.616	413.563
Dobitak prije oporezivanja		28.842	(1.212.766)
Porez na dobit	13	-	-
Neto dobitak		28.842	(1.212.766)
Zarada po akciji	14	0,0008	(0,0342)

IZVJEŠTAJ O OSTALIM DOBICIMA I GUBICIMA PERIODA
ZA PERIOD 01.01. - 31.12.2014. GODINE

Bilansne pozicije	2014. u KM	2013. u KM
Neto dobitak perioda	28.842	(1.212.766)
Ostali dobiti u periodu	20.216	20.302
Ukupan neto dobitak	49.058	(1.192.464)

BILANS STANJA
NA DAN 31.12.2014. GODINE

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	15	477.180	537.676
Nekretnine, postrojenja oprema i investicione nekretnine	16	56.724.004	56.931.245
Dugoročni finansijski plasmani	17	3.305.530	44.990
		<u>60.506.714</u>	<u>57.513.911</u>
Tekuća imovina			
Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	18	1.969.614	2.027.788
Kratkoročna potraživanja	19	7.257.151	6.373.958
Kratkoročni finansijski plasmani	20	3.010.472	7.217.412
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	21	758.125	1.314.902
Porez na dodatu vrednost		4.494	-
Aktivna vremenska razgraničenja	22	1.236.811	728.036
		<u>14.236.667</u>	<u>17.662.096</u>
UKUPNA AKTIVA		<u>74.743.381</u>	<u>75.176.007</u>
Kapital			
Osnovni kapital	23	35.434.161	35.434.161
Rezerve		11.779.891	11.779.891
Revalorizacione rezerve		12.506.966	12.527.182
Neraspoređeni dobitak		246.277	197.219
		<u>59.967.295</u>	<u>59.938.453</u>
Dugoročna rezervisanja	24	<u>8.022.606</u>	<u>8.387.702</u>
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	25	4.270.479	4.409.786
		<u>4.270.479</u>	<u>4.409.786</u>
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	26	439.260	461.845
Obaveze iz poslovanja	27	1.074.476	1.230.215
Obaveze za zarade i naknade zarada	28	531.193	510.329
Druge obaveze		35.830	30.404
Porez na dodatu vrijednost		258.424	-
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		102.205	39.633
Pasivna vremenska razgraničenja		41.613	38.501
		<u>2.483.001</u>	<u>2.440.066</u>
UKUPNA PASIVA		<u>74.743.381</u>	<u>75.176.007</u>

BILANS TOKOVA GOTOVINE
ZA PERIOD 01.01.2014. - 31.12.2014. GODINE

	2014. u KM	2013. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	13.111.377	15.707.871
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	33.327	539.805
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(4.118.749)	(4.681.045)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(8.045.119)	(7.929.406)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(99.431)	(108.223)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(93.047)	(343.930)
<i>Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>	788.358	3.185.072
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	935.489	-
Prilivi po osnovu kamata	398.278	443.604
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme	(110.740)	(1.913.955)
<i>Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja</i>	1.223.027	(1.470.351)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	-	(2.681.974)
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	(2.254.971)	-
<i>Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>	(2.254.971)	(2.681.974)
NETO PRILIV/(ODLIV) GOTOVINE	(243.586)	(967.253)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	1.314.902	2.061.067
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	125	221.214
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	(313.316)	(126)
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	758.125	1.314.902

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
ZA PERIOD 01.01.2014. - 31.12.2014. GODINE

	<i>Osnovni kapital</i>	<i>Rev. rezerve</i>	<i>Ostale rezerve</i>	<i>Nerasp. dobitak</i>	<i>Ukupno</i>
					u KM
Stanje na dan 1.1.2013. godine	35.434.161	12.547.484	11.779.981	1.389.683	61.151.219
Neto dobitak/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	(1.212.766)	(1.212.766)
Neto dobitak/gubitak iskazan direktno u kapitalu	-	(20.302)	-	20.302	-
Stanje na dan 31.12.2013./01.01.2014. godine	35.434.161	12.527.182	11.779.891	197.219	59.938.453
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	28.842	28.842
Neto dobitak/gubitak priznat direktno u kapitalu	-	(20.216)	-	20.216	-
Stanje na dan 31.12.2014. godine	35.434.161	12.506.966	11.779.891	246.277	59.967.295

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN

31 DECEMBAR 2014. GODINE

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Akcionarsko društvo „Vodovod“ Banja Luka (u daljem tekstu „Društvo“) osnovano je 1946. godine, i do današnjeg dana je imalo više statusnih promjena. Dana 10. avgusta 1998. godine Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj U/I 1391/98 Društvo je transformisano u Osnovno javno državno Društvo „Vodovod“, Banja Luka, a Rješenjem broj U/I 294/05 od 4. jula 2005. godine izvršena je statusna promjena Društva u akcionarsko društvo, od kada Društvo posluje pod nazivom „Vodovod“ a.d. Banja Luka. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka, br. 057-0-Reg-11-002813, od 06.12.2011. godine pravo svojine na 65% udjela kapitala prenesena je na Grad Banja Luka.

Osnovna djelatnost Društva je snabdijevanje potrošača pitkom i higijenski ispravnom vodom, odvođenje otpadnih voda, održavanje priključaka, vodomjera, hidranata, izrada tehničke dokumentacije, kontrola kvaliteta vode, dezinfekcija mreže itd. Društvo obavlja svoju djelatnost na teritoriji grada Banja Luka, kao i opština Čelinac i Laktaši.

Sjedište Društva je u Banjoj Luci, Ulica 22. aprila broj 2.

Društvo ima 326 zaposlenih radnika. (2013: 328 zaposlenih radnika).

Matični broj Društva je 1101765. JIB: 4401006950000.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj.

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, pravna lica u Republici Srpskoj su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
(NASTAVAK)**

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja (nastavak)

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja primjenjuju se za periode koji počinju 1. januara 2009. godine ili kasnije. Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja za 2013. godinu nisu prevedene niti objavljene sve važeće promjene u standardima i tumačenjima.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 84/09 i 120/11).

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtjevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

(a) Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN

31 DECEMBAR 2014. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(b) Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili slijedeći:

Valuta	31.12.2014.	31.12.2013.
EUR	1,9558	1,9558
USD	1,6084	1,4182
SDR	2,3230	2,1853

(c) Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstava koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(d) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

Naziv	stope %
Vodovodna mreža	2,5%
Kanalska mreža	2%
Ostali građevinski objekti	1,5-10%
Mašine	5-20%
Uređaji i instalacije	5-16,6%
Transportna sredstva	10-14,5%
Kancelarijski namještaj	12,5-20%
Ostala oprema	5-20%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN

31 DECEMBAR 2014. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(e) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procjeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procjenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procjenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

(f) Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od slijedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospjeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(f) Finansijski instrumenti (nastavak)

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promjene vrijednosti.

Kredit (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kredit (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrjeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(f) Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Obezvrjeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijeca za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

(g) Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(g) Porez na dobitak (nastavak)

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

(h) Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Društvo nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE (NASTAVAK)

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

(a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

(b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjenja vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosno imovine.

(c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procjenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

5. PRIHODI OD PRODAJE UČINAKA

Prihodi od prodaje učinaka	2014. u KM	2013. u KM
Prihodi od prodaje učinaka od:		
- isporučene vode	11.388.986	11.015.321
- kanalizacije	2.417.400	2.276.847
- ostalih usluga	1.080.801	819.898
Ukupno prihodi od prodaje učinaka:	14.887.187	14.112.066

6. PRIHODI OD AKTIVIRANJA ILI POTROŠNJE ROBE I UČINAKA

Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	2014. u KM	2013. u KM
Prihodi po osnovu aktiviranja os	1.769.024	800.309
Prihodi po osnovu upotrebe robe za mater.	24.838	9.406
Ukupno prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka:	1.793.862	809.715

7. TROŠKOVI MATERIJALA

Troškovi materijala	2014. u KM	2013. u KM
Troškovi goriva i energije	1.409.648	-
Troškovi režijskog materijala	-	1.422.364
Troškovi materijala za izradu	1.388.077	1.306.754
Ukupno troškovi materijala:	2.797.725	2.729.118

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2014. u KM	2013. u KM
Troškovi bruto zarade	5.107.624	4.630.809
Troškovi bruto naknada zarada	2.446.314	2.764.430
Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	66.602	71.642
Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	449.522	490.562
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	8.070.062	7.957.443

9. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Troškovi proizvodnih usluga	2014. u KM	2013. u KM
Troškovi transportnih usluga	274.843	232.091
Troškovi usluga održavanja	210.047	259.576
Troškovi reklame i propagande	25.723	49.639
Troškovi ostalih usluga	53.492	50.475
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	564.105	591.781

10. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Troškovi amortizacije	2014. u KM	2013. u KM
Troškovi amortizacije	2.190.849	2.501.713
Troškovi rezervisanja	6.218	210.095
Ukupno troškovi amortizacije:	2.197.067	2.711.808

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

11. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Nematerijalni troškovi	2014. u KM	2013. u KM
Troškovi neproizvodnih usluga	463.766	532.318
Troškovi reprezentacije	28.891	75.301
Troškovi premije osiguranja	111.740	119.527
Troškovi platnog prometa	21.377	37.551
Troškovi članarina	18.350	22.236
Ostali nematerijalni troškovi	178.015	109.055
Ukupno nematerijalni troškovi:	822.139	895.987

12. FINANSIJSKI RASHODI

Finansijski rashodi	2014. u KM	2013. u KM
Finansijski rashodi od povezanih pravnih lica	2.093.078	1.988.570
Rashodi kamata	99.432	108.223
Negativne kursne razlike	313.316	126
Ukupno finansijski rashodi:	2.505.826	2.096.919

13. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit	2014. u KM	2013. u KM
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja	28.842	(1.212.766)
Korekcija za poreske svrhe	871.212	972.343
Poreski dobitak/(gubitak)	900.054	(240.423)
Gubitak prenesen iz prethodnog perioda	(240.423)	-
Umanjene poreske osnovice za ulaganje u proizvodnju	(659.631)	-
Neto poreska osnovica	-	-
Tekući porez na dobit (po stopi od 10%)	-	-

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

14. ZARADA PO AKCIJI

Zarada po akciji	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Dobitak obračunskog perioda	28.842	(1.212.766)
Prosječan ponderisani broj akcija	35.434.161	35.434.161
Zarada po akciji:	0,0008	(0,0342)

15. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	<i>Programi za računare</i>	<i>Upotrebna dozvola za gradnju</i>	<i>Pravo na trajno korištenje zemljišta</i>	<i>Ukupno</i>
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje na dan 31.12.2013.	397.250	-	390.751	788.001
Nabavka	-	7.204	-	7.204
Stanje na dan 31.12.2014.	397.250	7.204	390.751	795.205
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI				
Stanje na dan 31.12.2013.	250.325	-	-	250.325
Amortizacija	67.500	200	-	67.700
Stanje na dan 31.12.2014.	317.825	200	-	318.025
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2013. godine	146.925	-	390.751	537.676
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2014. godine	79.425	7.004	390.751	477.180

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

16. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	<i>Zemljište</i>	<i>Građevinski objekti</i>	<i>Postrojenja i oprema</i>	<i>Avansi, oprema i inv. u pripremi</i>	<i>Ukupno</i>
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31.12.2013.	3.186.405	112.233.140	14.683.192	6.435.731	136.538.468
Nabavka	-	1.333.599	220.503	404.645	2.273.707
Rashodavanje	-	-	(199.293)		(199.293)
Prenos sa/na		3.056.781	3.101.579	(6.158.360)	-
Stanje na dan 31.12.2014.	3.186.405	116.623.520	17.805.981	682.016	138.297.922
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 31.12.2013.	-	70.739.443	8.867.780	-	79.607.223
Amortizacija	-	1.291.815	831.335	-	2.123.150
Rashodovanje	-	-	(156.455)	-	(156.455)
Stanje na dan 31.12.2014.	-	72.031.258	9.542.660	-	81.573.918
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2013. godine	3.186.405	41.493.697	5.815.412	6.435.729	56.931.245
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2014. godine	3.186.405	44.592.262	8.263.321	682.016	56.724.004

17. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Dugoročni krediti radnicima	34.241	44.990
Dugoročno oročeni depoziti	3.271.289	-
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	3.305.530	44.990

Pregled dugoročno oročenih depozita dat je u sljedećoj tabeli:

Dugoročno oročeni depoziti	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Banka Srpske a.d. Banja Luka	1.500.000	1.500.000
Nova banka a.d. Banja Luka	1.271.289	5.206.779
MF banka a.d. Banja Luka	500.000	500.000
	3.271.289	7.206.779
Tekuća dospjeća dugoročno oročenih depozita	-	(7.206.779)
Ukupno dugoročno oročeni depoziti:	3.271.289	-

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

17. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (NASTAVAK)

Dugoročno oročeni depoziti na dan 31. decembar 2014. godine u iznosu od 3.271.289 KM se odnose na dugoročno oročena novčana sredstva kod poslovnih banaka na period od 13 mjeseci, sa kamatnom stopom u rasponu od 4% do 4,5%.

18. ZALIHE I DATI AVANSI

Zalihe i dati avansi	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Alat i inventar u upotrebi	36.946	33.222
Materijal u skladištu	1.819.517	1.891.450
Rezervni dijelovi u skladištu	96.582	96.580
Dati avansi	16.569	6.536
Ukupno zalihe i dati avansi:	1.969.614	2.027.788

19. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

Kratkoročna potraživanja	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Kupci u zemlji	18.549.749	17.924.304
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(11.333.434)	(11.607.648)
Druga kratkoročna potraživanja	756.891	773.357
Ispravka vrijednosti drugih kratk. potraživanja	(716.055)	(716.055)
Ukupno kratkoročna potraživanja:	7.257.151	6.373.958

20. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Dio dugoročnih finansijskih plasmana koji dospijeva za naplatu u periodu do godinu dana- stambeni krediti radnicima	10.472	10.633
Oročena sredstva- Sber banka a.d. Banja Luka	1.000.000	
Oročena sredstva- Banka Srpske a.d. Banja Luka	-	1.500.000
Oročena sredstva- MF banka a.d. Banja Luka	-	500.000
Oročena sredstva- Nova banka a.d. Banja Luka	2.000.000	5.206.779
Ukupno kratkoročni finansijski plasmani:	3.010.472	7.217.412

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

21. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	600.172	1.209.225
Poslovni račun - strana valuta	13.836	101.650
Izdvojena sredstva	140.552	718
Blagajna domaća valuta	2.371	2.546
Blagajna strana valuta	1.194	763
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	758.125	1.314.902

22. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Unaprijed plaćeni troškovi-plaćena premija osiguranja	59.487	58.692
Plaćeni transakcioni troškovi-otplata kredita	158.863	457.677
Razgraničena potraživanja po kamatama na oročena sredstva	88.625	157.706
Avansne fakture za potrebe obračuna PDV-a	929.836	53.961
Ukupno aktivna vremenska razgraničenja:	1.236.811	728.036

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

23. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2014. godine iznosi 35.434.161 KM. Nominalna vrijednost jedne akcije na dan 31.12.2014. godine iznosi 1 KM. Osnovni kapital čine udjeli dati u nastavku:

Osnovni kapital	%
Grad Banja Luka	65,0
Pref a.d. Banja Luka	10,0
ZIF Kristal Invest fond a.d. Banja Luka	6,0
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	5,0
ZIF Aktiva invest fond a.d. Banja Luka	3,7
ZIF VB fond a.d. Banja Luka	2,9
ZIF Fortuna fond d.d. Banja Luka	2,0
Ostali akcionari	5,4
Ukupno osnovni kapital:	100

24. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	239.573	233.355
Rezervisanja za osnovna sredstva	7.783.033	8.154.347
Ukupno dugoročna rezervisanja:	8.022.606	8.387.702

Rezervisanja za osnovna sredstva u iznosu od 7.783.033 KM proističu iz donacija EU na projektima revitalizacije Fabrike vode, smanjenje gubitaka u mreži i donacija opreme i laboratorijskih uređaja, te izgradnja primarnog cjevovoda vodovoda.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

25. DUGOROČNI KREDITI

Dugoročni krediti	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Dugoročni krediti u inostranstvu		
- Svjetska banka – Međunarodna asocijacija za razvoj UISDP WB IDA	4.709.739	4.871.631
Tekuća dospjeća dugoročnih kredita	(439.260)	(461.845)
Ukupno dugoročni krediti:	4.270.479	4.409.786

Dugoročne obaveze odnose se na kredit koji Društvo ima kod Svjetske banke - Međunarodna asocijacija za razvoj IDA po Projektu urbane infrastrukture i pružanja usluga. Kredit je odobren na rok od 20 godina sa grejs periodom od 8 godina i kamatnom stopom od 2% godišnje. Kredit je vezan za SDR i preračunava se po važećem kursu na dan sastavljanja obračuna i iziskuje pozitivne i negativne kursne razlike.

Struktura dospjeća obaveza po dugoročnom kreditu na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine data je u tabeli koja sljedi:

Dugoročni krediti	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Do 1 godine	439.260	461.845
Od 1 do 2 godine	439.260	461.845
Od 3 do 5 godina	1.317.780	1.385.535
Preko 5 godina	2.513.439	2.562.406
Ukupno dugoročni krediti:	4.709.739	4.871.631

Ugovor o kreditu sadrži odredbe prema kojima Društvo za svaku fiskalnu godinu mora da ima poslovne prihode veće od operativnih troškova i troškova održavanja uključujući troškove amortizacije. Sa stanjem na dan 31.decembra 2014.godine Društvo je ispunjavalo propisani pokazatelj.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

26. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze na 31. decembra 2014. godine u iznosu od 439.260 KM (na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od 461.845 KM) u potpunosti se odnose na tekuća dospjeća dugoročnog kredita Svjetske banke.

27. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	435.667	407.234
Dobavljači u zemlji	633.306	814.956
Dobavljači u inostranstvu	5.503	8.025
Ukupno obaveze iz poslovanja:	1.074.476	1.230.215

28. OBAVEZE ZA ZARADE I NAKNADE ZARADA

Obaveze za zarade i naknade zarada	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	256.356	248.487
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada, osim zarada koje se refundiraju	30.958	28.704
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada, osim zarada koje se refundiraju	152.457	141.377
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	2.713	2.301
Obaveze za porez na ostala lična primanja	5.998	5.994
Obaveze za ostala neto lična primanja	53.170	53.944
Ukupno obaveze za zarade i naknade zarada:	531.193	510.329

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

29. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima. U toku 2014. i 2013. godine obavljene su slijedeće transakcije sa povezanim pravnim licima:

Bilans uspjeha	2014. u KM	2013. u KM
Finansijski rashodi:		
- Grad Banja Luka	(2.093.078)	(1.988.570)
Ukupno rashodi:	(2.093.078)	(1.988.570)

Potraživanja i obaveze prema povezanim licima su date kako slijedi:

Bilans stanja	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Razgraničeni troškovi po ovnom obaveza		
- Grad Banja Luka	158.863	457.677
Ukupna aktiva	158.863	457.677

30. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku, kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Program upravljanja finansijskim rizicima Društva je usmjeren na nemogućnost predviđanja događaja na finansijskim tržištima i teži minimiziranju mogućih negativnih efekata na finansijske performanse Društva.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srpskoj.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN

31 DECEMBAR 2014. GODINE

30. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik

Tržišni rizik se odnosi na rizik da određene promjene tržišnih cijena, kao što su promjene cijena najznačajnijih sirovina, kurseva stranih valuta i promjena kamatnih stopa, mogu da utiču na visinu prihoda Društva ili vrijednost njegovih finansijskih instrumenata. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Društva.

(a) Devizni rizik

Izloženost Društva deviznom riziku prvenstveno se odnosi na ostale dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, dugoročne kredite, ostale dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze i obaveze iz poslovanja denominirane u stranoj valuti.

Knjigovodstvena vrijednost monetarnih sredstava i obaveza Društva u stranim valutama na dan izvještavanja je sljedeća:

	u KM			
	Sredstva		Obaveze	
	2014.	2013.	2014.	2013.
EUR	13.759	101.230	-	-
USD	917	809	-	-
RSD	354	374	-	-
SDR	-	-	4.709.739	4.871.631
	15.030	102.413	4.709.739	4.871.631

Na osnovu objelodanjene strukture monetarne imovine i obaveza u stranim valutama evidentno je da je Društvo pre svega osjetljivo na promjene deviznog kursa SDR.

U sljedećoj tabeli prikazana je osjetljivost Društva na apresijaciju i depresijaciju KM za 10% u odnosu na SDR. Stopa osjetljivosti od 10% predstavlja procjenu rukovodstva Društva u pogledu mogućih promena kursa KM u odnosu na SDR.

	u KM			
	2014.		2013.	
	+10%	-10%	+10%	-10%
SDR	470.974	(470.974)	487.163	(487.163)
	470.974	(470.974)	487.163	(487.163)

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

30. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(b) Kamatni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene kamatnih stopa na sredstvima i obavezama kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Društvo nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj.

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima.

U Republici Srpskoj ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Društvo je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta. Na osnovu boniteta kupca, utvrđuje se iznos njegove maksimalne kreditne izloženosti, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva. Iznos maksimalne kreditne izloženosti revidira se najmanje jednom godišnje.

U slučaju povećanja iznosa dospjelih potraživanja i shodno tome povećane izloženosti kreditnom riziku, Društvo primjenjuje mehanizme predviđene poslovnom politikom.

Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose na veliki broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

30. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(c) Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da Društvo u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

Ročnost dospjeća finansijskih obaveza Društva data je u sledećoj tabeli:

	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	preko 5 godina	u KM Ukupno
2014. godina					
Dugoročni krediti	439.260	439.260	1.317.780	2.513.439	4.709.739
Kratkoročni krediti	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	1.074.476	-	-	-	1.074.476
Ostale kratkoročne obaveze	927.651	-	-	-	927.651
	2.441.387	439.260	1.317.780	2.513.439	6.711.866
2013. godina					
Dugoročni krediti	461.845	461.845	1.385.535	2.562.406	4.871.631
Kratkoročni krediti	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	1.230.214	-	-	-	1.230.214
Ostale kratkoročne obaveze	580.365	-	-	-	580.365
	2.272.424	461.845	1.385.535	2.562.406	6.682.210

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti obavezno da takve obaveze namiri.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

30. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2014. u KM	31.12.2013. u KM
Ukupna zaduženost	4.709.739	4.871.631
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(758.125)	(1.314.902)
Neto zaduženost	3.951.614	3.556.729
Kapital	59.967.295	59.938.453
Ukupan kapital	63.918.909	63.495.182
Pokazatelj zaduženosti	6,18%	5,60%

31. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

32. POTENCIJALNE OBAVEZE

Procjenjena vrijednost sudskih sporova koji se na dan 31. decembra 2014. godine vode protiv Društva iznosi 282.114 KM. Iznosi konačnih gubitaka po osnovu sudskih sporova mogu biti uvećani po osnovu obračunatih zatezних kamata do datuma okončanja sporova, odnosno do datuma konačnih isplata po sporovima. Rukovodstvo smatra da sudski sporovi koji se vode protiv Društva neće prouzrokovati materijalno značajne štete po Društvo.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2014. GODINE**

33. PREUZETE OBAVEZE

Dana 10. Juna 2011. godine Društvo je potpisalo Ugovor o definisanju načina prikupljanja sredstava od naplate vode i kanalizacije za odvođenje otpadnih voda za otplatu kredita odobrenog Gradu Banja Luka. Namjenski kredit je odobren Gradu Banja Luka od strane Kreditnog zavoda za obnovu, Frankfurt, Njemačka („KfW“) u iznosu od 10.000.000 EUR za finansiranje projekta „Gradski sistem vodosnabdijevanja i odvođenje otpadnih voda u Gradu Banja Luci“ potpisanog 10. marta 2011. godine između Vlade Republike Srpske – Ministarstvo finansija i Grada Banja Luka. Kreditnim sredstvima zadužen je Grad Banja Luka na period od 14 godina (uz grejs period od 3 godine i kamatnu stopu od 2,7% godišnje.

Sredstva za vraćanje navedenog kredita uzetog od strane Grada Banja Luka Društvo će prikupljati kroz naplatu svojih prihoda jer je prethodno Grad Banja Luka Društvu odobrio povećanje cijene usluga kako bi se obezbijedila sredstva za vraćanje navedenog kredita. U skladu sa Ugovorom, Društvo ima obavezu da svakodnevno od 1. januara 2013. godine vrši automatski transfer dijela prikupljenih novčanih sredstava sa posebnog računa u iznosu od 35% od dnevnog priliva (naplata od kupaca iz kategorija individualne potrošnje i kućnih savjeta) na račun Grada Banja Luka, a u cilju pravovremenog obezbjeđenja novčanih sredstava za vraćanje navedenog kredita KfW-u od strane Grada Banja Luka. Polugodišnja rata kredita, bez ukalkulisanih kamata, iznosi 454.000 EUR od 20. juna 2013. godine do 20. decembra 2017. godine odnosno 455.000 EUR od 20. juna 2018. godine do 20. juna 2023. godine.

Odgovorno lice